

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Vulnerable yet resilient: representations of migrant workers in contemporary Chinese prose

Liu, S.

Citation

Liu, S. (2024, December 3). *Vulnerable yet resilient: representations of migrant workers in contemporary Chinese prose*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4170525>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4170525>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Samenvatting (summary in Dutch)

Dit proefschrift bestudeert hoe binnenlandse migrantarbeiders in China worden gerepresenteerd in de literatuur, en hoe dat verschilt van andere vertogen. Het analyseert sleutelthema's en -technieken in literaire representaties van Chinese arbeidsmigranten in 21^e-eeuws proza. Daarnaast onderzoekt het de relatie tussen die literaire representaties en de portrettering van arbeidsmigranten in het vertoog van de overheid, dat van de nieuwsmedia, en dat van de sociale wetenschap.

Hoofdstuk 1 biedt een overzicht van de historische context van arbeidsmigranten-literatuur. Het introduceert de notie van *dagong* (voor de baas werken, je arbeid verkopen), definieert arbeidsmigranten-literatuur en brengt haar opkomst in het hedendaagse China in kaart.

Hoofdstuk 2 toont de complexe verbinding van arbeidsmigranten met het platteland, in een onderzoek naar teksten van Liang Hong, Sun Huifen en Luo Weizhang. Liangs tekst toont dat plattelanders *dagong* en arbeidsmigranten vooral positief waarderen: arbeidsmigranten kunnen dingen voor elkaar krijgen en kansen op sociale mobiliteit grijpen. Suns werk toont dat arbeidsmigranten in feite het vermogen hebben om de stedelijke ruimte aan te passen en niet slechts machteloze subalternen zijn, vastgelopen in de stedelijke omgeving. Luo's narratief praat terug tegen Liangs en Suns teksten, door te laten zien dat de respect en erkenning die ze krijgen op het platteland zware en soms slopende verantwoordelijkheden met zich meebrengen als ze er (weer) op uitgaan om te *dagong*-en.

Hoofdstuk 3 concentreert zich op de literaire representatie van arbeidsmigranten die samenwonen in de stad, in werken van Liang Xiaosheng, Wei Wei en Jing Yongming. Saillante kenmerken van deze migranten-stelletjes zoals die worden gerepresenteerd in arbeidsmigrantenliteratuur zijn onder meer het verschijnsel van het tijdelijke stel, krappe en drukke woonruimte en stad/plattelandshuwelijken. Voor de meeste protagonisten is economische tegenslag het grootste obstakel om te overleven in de stedelijke ruimte, wat erop wijst dat economische beperkingen een nieuw obstakel vormen voor stedelijke integratie van arbeidsmigranten, dat zwaarder weegt dan institutionele beperkingen op verblijfsrechten enz.

Hoofdstuk 4 onderzoekt de literaire representatie van arbeidsmigranten door zich te richten op de ervaringen van fabrieksarbeiders in werken van Xiao Xiangfeng, Fang Yiluo en Wang Shiyue. Ik stel dat uitputting, kwetsbaarheid en precariteit saillant kenmerken zijn van

het fabrieksleven. De teksten van Xiao en Fang bieden rijke beschrijvingen van de uitputting en de kwetsbaarheid van de arbeiders in hun individuele ervaringen. De fysieke, regelgevende en culturele omgeving van de fabriek oefenen verregaande controle uit op de arbeiders, door hun tijd, lichaam en geest permanent te monitoren. Bovendien is het zo dat risico's in de maatschappelijke ruimte buiten de fabriek, de gevaarlijke werkomgeving op de werkvloer en het gebrek aan solidariteit tussen de arbeiders (als beschreven in de teksten van Xiao en Fang) samen bijdragen aan de kwetsbaarheid van fabrieksarbeiders. Wangs tekst toont een meer gecompliceerde relatie tussen de arbeiders, de fabrieken en de overheid. Zijn tekst illustreert dat het lot van de arbeiders deels verbonden is met de fabriek en dat hun precariteit een afgeleide is van de zeer onzekere mondiale markt, onbeheersbare kapitaalstromen en de nadelige positie van China's laaggeplaatste fabrieken in de mondiale waardeketen.

Hoofdstuk 5 behandelt de representatie van de agency van arbeidsmigranten bij het *verzet* tegen maatschappelijk onrecht en richt zich op het motief van verzet en wraak in werken van You Fengwei, Wang Shiyue, Fang Yiluo, Wang Anyi en Liang Hong. In arbeidsmigranten-literatuur lopen verzet en wraak door arbeidsmigranten veelal uit op mislukkingen, en het gebruik van persoonlijk geweld kost hun uiteindelijk meer dan het ondergaan van onrecht. Juridische hulp zoeken kan leiden tot verdere schade omdat de overheid en de zakenwereld samenspannen. Ogenschijnlijk succesvol dagdagelijks verzet roept vragen op over ethiek en professionele normen omdat de slachtoffers van dit verzet gewone mensen zijn, en niet degenen die daadwerkelijk de beproevingen van de arbeidsmigrant veroorzaken. Dergelijke daden van verzet zijn hoogstens een emotionele uitlaatklep voor het lijden aan maatschappelijk onrecht, en geen effectieve middelen tot maatschappelijk verzet – evenmin als in de echte wereld.

Alles bij elkaar komen vier belangrijke thema's in de arbeidsmigranten-literatuur ter tafel – het plattelands-narratief, het stel-in-de-stad, de fabriek en verzet – die nuttige invalshoeken bieden op het leven van de arbeidsmigrant. In hun literaire representatie is die niet langer slechts statistiek of een stereotype, maar verschijnt als een veelzijdig menselijk wezen met cplxge gevoelens, verlangens, en worstelingen. Dit toont het unieke vermogen van literatuur om te hermensenlijken en laat zien dat literatuur, anders dan andere vertogen zoals die van overheid, media of wetenschap, een genuanceerd alternatief perspectief biedt dat het vertoog over arbeidsmigranten verrijkt en aanzet tot kritische reflectie op maatschappelijke normen en vooroordelen.